

Elysium Nieuwsbrief

Nieuwsbrief van Elysium, de Alumnivereniging Elektrotechniek Universiteit Twente Jaargang 9 Nr. 1 28-02-2003

Bladzijde 2: Inhaalslag alumni- beleid?	Bladzijde 3: Leden voor Leden	Bladzijde 5: Toegang tot weten- schappelijke infor- matie	Bladzijde 6: Afscheid van prof. Bergveld	Bladzijde 7: Waar is het paard? Ben Bulsink	Bladzijde 8: De Beambox werd wèl een succes Mart Diemeer
---	-------------------------------------	--	--	---	---

Redactioneel

Elysium is een vereniging die o.a. wil fungeren als een ontmoetingsplaats voor de afgestudeerden van de opleiding EL. Dit nummer van de Nieuwsbrief maakt dat ook weer duidelijk in bijvoorbeeld de bijdrage "Leden voor Leden". En lees er ook de ervaringen van Ben Bulsink en Mart Diemeer maar eens op na.

Maar er wordt meer geboden. Wim Oosterling schrijft over de toegang tot beroepsinformatie, een aantrekkelijke faciliteit die nu al beschikbaar is. En dit moet niet de enige blijven.

Op de UT zijn diverse faculteiten gefuseerd en de financiële problemen van de UT dwongen tot menige reorganisatie. Niet alleen prof. Bergveld heeft het erover bij zijn afscheid.

Wij moeten aan een fris aantal nieuwe afko's wennen. Oordeel zelf of er wel zo veel verandert. Een kunstwerkje als het PallJs is gedoemd te verdwijnen, maar het EL TN gebouw staat er nog steeds. Op 22 maart en 24 mei is er ruimschoots de gelegenheid om dat zelf te zien!

In al deze turbulentie dreigde het alumnibeleid in het gedrang te komen. Tijd voor gezamenlijke actie van de alumniverenigingen. Zal het lukken, de inhaalslag voor het alumnibeleid? "It's all about communication"

De Redactie

Woordje van de voorzitter

Beste Elysianen,

Alweer een maand of wat geleden, op 20 november om ongeveer kwart over acht, kwam mij op weg naar de UT een grote rookwolk tegemoet. Die bleek niet ergens boven Hengelo te hangen maar wel degelijk boven het gebouw van Toegepaste Wiskunde op de UT, dat in lichterlaaie stond. De stoïcijnse EL-bevolking ging oorspronkelijk nog

Faculteitsdag

Zaterdag 22 maart 2003

Thema: Embedded Systems

Programma:

Vanaf ca. 11.45 uur:

- Ontvangst met koffie
- Ledenvergadering
- Bezoek diverse laboratoria
- Borrel en diner

Meer informatie op onze pagina bij
Teletop

Open Dag

Zaterdag 24 mei 2003

Alumniprogramma:

Vanaf ca. 10:00 uur:

- Opening gerenoveerde Bastille
- Lunch bij de faculteiten.
- Vrij bezoek aan leerstoelen, huisvesting, sportaccommodaties
- Elysium Alumnicafé
- Openluchtconcert van Bløf

Meer informatie op:

<http://www.utwente.nl/alumni/opendagplus>

gewoon aan het werk, maar om ongeveer kwart over negen werd ons via de intercom aangezegd alle apparatuur onmiddellijk uit te zetten. Even later werden wij door een snerpand alarm het ELTN-gebouw uitgedreven. Voor ons ontstonden de problemen omdat wij vrij dicht bij het TWRC-gebouw zitten en ook nog door dezelfde kabel van elektriciteit werden voorzien. Voor de TWRC mensen was de ramp tientallen keren erger. Alle papieren archieven van vele medewerkers werden vernietigd. Gelukkig heeft de kluis met computer backups het gehouden zodat de computerbestanden, voor zover netjes op tape gezet, bewaard zijn gebleven. Als u op de 22ste maart in Enschede bent, is het grootste deel van de puinhoop waarschijnlijk wel afgevoerd maar momenteel ziet het er werkelijk desolaat uit. Afgezien van de schade aan het gebouw lag ook het complete UT-net plat, omdat de centrale servers van het rekencentrum verbrand zijn. Onvoorstelbaar, zo afhankelijk als je tegenwoordig bent van het netwerk voor de meest simpele dingen. We hebben op de UT veel bewondering gekregen voor de mensen van het CIV die binnen een paar dagen een aanzienlijk deel van de ICT-voorzieningen weer in de lucht kregen.

Faculteitsdag en OpenDagPlus

Intussen staat er voor ons –en naar wij hopen ook voor u– weer een druk voorjaar voor de deur, met twee belangrijke data. Dat begint al gauw: op 22 maart hebben wij onze jaarlijkse **EL-faculteitsdag** met deze keer verhalen en demo's vanuit de hoek van de Embedded Systems. U heeft hier kortgeleden een afzonderlijke uitnodiging van gehad, dus vanaf deze plek hoeft ik de faculteitsdag alleen maar hartelijk bij u aan te bevelen.

Op 24 mei houdt de UT een gecombineerde Open Dag/Alumnidag, de **OpenDagPlus**. Wij hebben na enig beraad besloten deze dag niet te combineren met onze faculteitsdag. De reden hiervoor is dat het programma van de OpenDagPlus te vol is om er nog een volledig faculteitsprogramma met jaarvergadering aan toe te voegen. Op de 24ste mei kunt u met name ook op de UT terecht als u nog iets verder wilt kijken dan alleen EL. Zo wordt vanaf 10 uur de geheel verbouwde Bastille geopend, speciaal voor de alumni. Van 13.00 tot 16.00 is er een speciale UT-uitgave van de Wetenschapsquiz, waarvoor u zich via de UT-website kunt opgeven: vol is vol! 's Middags houden alle faculteiten open huis en uiteraard heeft Elysium dan haar alumnicafé open. Vanaf 16.00 wordt het gebeuren afgesloten met een concert van Bløf.

Meer informatie op:

<http://www.utwente.nl/alumni/opendagplus>. U ontvangt voor dit gebeuren uiteraard nog een uitnodiging. Tenslotte kan ik u vertellen dat wij samen met de andere alumniverenigingen in overleg getreden zijn met het CvB van de UT, om te praten over een gezamenlijk alumnibeleid. Doel is na te gaan wat de alumni van de UT mogen verwachten en hoe de UT de alumni zou kunnen aanspreken in haar voordeel. U leest hierover elders in dit nummer meer in een stukje van Wubbo Grusinga en Arthur Bouvy.

Met vriendelijke groet,

*Maarten Korsten,
Voorzitter Elysium*

Inhaalslag alumnibeleid?

Net als de andere alumniverenigingen maakt Elysium zich zorgen over het alumnibeleid van de UT. De continuïteit in de besturen is bijvoorbeeld in gevaar. Reden voor de besturen om eens gezamenlijk om de tafel te gaan met het UT-bestuur en het UT-alumnibureau. Keert het tij?

Een terugblik van ruim tien jaar geeft in de visie van Elysium een wat zorgelijk beeld.

De feiten:

- In 1991 wordt er in het kader van het zesde lustrum een *aparte* alumnidag gehouden. Er volgt een EL-enquête in 1992 en EL probeert een alumniclub te starten.
- In 1993 wordt door de UT enthousiast deelgenomen aan landelijk overleg betreffende alumnibeleid. Er wordt een alumnibureau gestart. De UT verklaart, dat de "alumni moeten worden gekoesterd".
- In 1996 wordt er in het kader van het zevende lustrum een met de "open dag" *gecombineerde* alumnidag gehouden. De alumnidag valt wat in het niet t.o.v. de open dag. De alumni, die misschien best nog eens een kijkje wilden nemen bij hun oude leerstoel, zagen alleen maar jonge promovendi die begrijpelijke, leuke dingen van hun onderzoek presenteerden; de oude medewerkers zaten helaas thuis.
- In 1999, 35 jaar na het aantreden van de eerste studenten, wordt op initiatief van het UT-alumnibureau, een *aparte* alumnidag gehouden: een groot succes.
- Eind 2000 verdwijnt de chef van het UT-alumnibureau, om pas in mei 2001 te worden opgevolgd. De opvolger verdwijnt kort daarop, zonder dat er, een nieuwe opvolger komt. Alleen Petie Oldenburger mag de kar trekken.
- In 2001 wordt er in het kader van het achtste lustrum een *aparte* alumnidag beloofd. Het programma lijkt op dat van 1999. Slechts drie weken voor de beoogde datum wordt het eerste bericht verstuurd. Elysium was al iets eerder met de mailing aan (alleen) de leden en had een interessant programma te bieden. De

alumnidag wordt na een week afgeblazen, maar Elysium gaat met succes verder.

- In de reorganisatie is het alumnibureau is gespaard gebleven als onderdeel van het UT-Bureau Communicatie. Er komt zeker geen nieuwe relatiemanager. Het niet benoemen van de genoemde 'opvolger' is onderdeel van de afslanking van deze dienst. De reorganisatie van deze dienst is inmiddels afgerond, echter zal deze dienst dichterbij op het U-fonds komen te zitten.

De andere alumniverenigingen van de UT delen deze zorgen. Ze hebben veel gemeen: alle verenigingen organiseren bijeenkomsten en activiteiten voor hun leden, die deels vakinhoudelijk zijn, deels sociaal. Het bezoek van de bijeenkomsten is beperkt en varieert van 10 tot maximaal 50 leden, (bij Elysium ongeveer 45 deelnemers) wat de besturen te weinig vinden. TOPOS (Toegepaste Onderwijskunde) functioneert in sterkere mate dan de andere verenigingen als beroepsvereniging en heeft daarom last van de concurrentie van de landelijke beroepsvereniging. Alle verenigingen hebben een website in de lucht, met gevarieerde faciliteiten.

Op 15 november werd, op initiatief van de alumnivereniging BeKader, een vergadering georganiseerd van de besturen van alle alumniverenigingen. Het alumnibureau was hierbij vertegenwoordigd door Petie Oldenburger en het College van Bestuur vaardigde Huib de Jong af. Het bleek dat veel verenigingen problemen hebben met de continuïteit van hun bestuur, de werving van leden en het organiseren van activiteiten. De meeste verenigingen hebben dringend behoefte aan ondersteuning door de UT. Sommige verenigingen meldden zelfs dat als er niets verandert, zij gedwongen zijn om zich op te heffen. Vooral de ondersteuning door het alumnibureau is cruciaal. Het kan de ledenadministratie voeren en zorgen voor het innen van contributies. Daarnaast wil de UT voorzieningen gaan bieden voor het onderhouden en hosten van websites. Ook het starten van een helpdesk voor het organiseren van activiteiten en evenementen is genoemd.

Academische gemeenschap

Als campus universiteit is de UT uniek: de campus geeft vorm aan de basisgedachte van de academische gemeenschap. Ook na hun vertrek van de campus moeten de alumni zich lid blijven weten van deze academische gemeenschap. De UT moet niet alleen onderwijs leveren maar ook na het afstuderen te blijven fungeren als kennisbron.

De alumni zullen dit dan meenemen en het elders weer uitdragen, eventueel in de rol van begunstiger.

- De werkgevers van onze alumni zijn potentiële werk- en opdrachtgevers voor huidige studenten. Zij leveren afstudeer- en stageplekken.
- De werkgevers van onze alumni kunnen eventueel een bijdrage leveren aan het derde geldstroomonderzoek
- De alumni kunnen ook een rol spelen bij het werven van nieuwe studenten.

De UT ziet de alumni als ambassadeurs aan wie ook enige faciliteiten geboden moeten worden. Een voorbeeld is het

verschaffen van toegang voor alumni tot de academische kennis. Dit kan zijn in de vorm van studiemateriaal (bijv. collegedictaten), maar ook het (elektronisch) raadplegen van tijdschriften. Tevens is de beschikbaarheid van levenslang bruikbare emailadressen voor alumni ter sprake gekomen.

Aan het eind van de vergadering kondigde Tonnie Buitink de Open Dag Plus aan met speciale programmapunten voor alumni. Datum: 24 mei.

In een vervolgvergadering op 29 januari is besloten dat de alumniverenigingen gezamenlijk hun wensen voor de ondersteuning door de UT naar voren brengen. Andere vormen van samenwerking van de verenigingen zijn zeer wel mogelijk. Bovendien zijn er nu ook contacten met het Universiteitsfonds over fondsenwerving.

We hopen dat ook de oud-medewerkers op de komende Open Dag volop aanwezig zijn. Niet alleen het volgen van de nieuwe ontwikkelingen is interessant voor de alumni, ook het contact met de oud-medewerkers voorziet in een grote behoefte!

Er gingen al enige tijd geruchten over een inhaalslag voor de alumni. Is dit dan eindelijk het langverwachte begin van een serieuze verandering? De Open Dag Plus lijkt een test-case...

Wubbo Gruisinga en Arthur Bouvy

“Leden voor leden”

Netwerken in krappe tijden

De najaarsdag, op 9 november vorig jaar, was weer een echte ‘leden voor leden’- dag: laat elkaar ‘ns zien waar je nu de hele dag mee bezig bent. Net rond die tijd werden nogal wat mensen opgeschrikt door de onheilsberichten van Ericsson en Lucent. Meer dan ooit aanleiding om er een echte netwerkdag van te maken.

Bij binnenkomst kregen de leden die een presentatie of demonstratie wilden geven, ruim de tijd om zich voor te bereiden. Daarna ging het ‘formele’ gedeelte van de dag van start, en kreeg iedereen de tijd om de demonstraties en

presentaties van mede-Elysianen te bekijken. Dit ging er geanimeerd en af en toe erg luidruchtig aan toe.

De luide klappen van de demo over explosiebeveiliging (Geert Roekevisch) zal iedere bezoeker zich nog wel herinneren (zie foto hierboven). Het blijkt dat vertellen over je eigen werk en luisteren naar de werkzaamheden van anderen, uitstekend geschikt is om discussies en geanimeerde gesprekken te initiëren. De meeste bezoekers vermaakten zich zodanig, dat ze bij herhaling aangemoedigd moesten worden om over te schakelen van het 'formele' gedeelte van de dag naar het 'informele' gedeelte: de borrel en daarna het diner.

De 'leden voor leden' dag had deze keer een extra dimensie vanwege de aangekondigde sluitingen van de Ericsson vestiging in Enschede en het grootste gedeelte van de Lucent vestiging in Hilversum. Er werd dan ook goed van de netwerk mogelijkheden van de dag gebruik gemaakt. Om een impressie te geven van wat er allemaal te zien was bij de najaarsactiviteit, zal ik een korte beschrijving van de presentaties en/of demonstraties geven. Ook raad ik iedereen van harte aan om de Elysium pagina op de Teletop website te bezoeken op: <http://teletop.utwente.nl>. Onder het menu-item "Publicaties" is een mooie fotoreeks te vinden van deze dag.

Er waren maar liefst 9 presentaties en/of demonstraties:

- **Video enhancement for law enforcement** door Fred Hugen (Bedrijf: IMIX)
Hij toonde ons 'Impress vision support systems'. Dit zijn systemen die bijvoorbeeld nummerplaten op foto's door computerbewerking voor het menselijke oog zichtbaar kunnen maken.
- **Fluke Power Meter** door Peter Eikendal (Bedrijf: PEMSTAR)

Pemstar is een bedrijf dat zich richt op robuust elektronica ontwerp (low power; high performance). Voorbeeld is de Fluke Power Meter: bestand tegen stoten en vallen op de grond. De verkopers maakten er een gewoonte van, om bij een demo aan een klant een semi-onhandige beweging te maken waardoor de meter van enige hoogte op de grond kletterde. Hij kon er ruimschoots tegen, maar dat was nu net wat de klant op deze manier duidelijk moest worden. De verkopers zijn maar met deze onverwachte demo gestopt toen een klant zich eens letterlijk bijna doodschrok. Andere getoonde producten: Palmtop PC met windows CE.

- **Vis detectie systeem** (KEMA project) door Koos Fockens (Bedrijf: NEDAP)
Bepalen van verspreiding en de trek van paling en forel. Er wordt een sonde ingebracht in de vis: een glazen buisje met een transponder. Op strategische posities langs de rivieren worden de sondenummers uitgelezen. Hiermee is de migratie van de vissen te volgen.
Andere getoonde producten: batches voor de herkenning van koeien in de stal en magazijnartikelen.
- **In-line kleurmeting** door Jeroen Schimmel (Bedrijf: Colour Consult).
Getoond werden meetmethoden, waarmee uiterst nauwkeurig en snel de kleur kan worden gemeten van bepaalde oppervlakten. Het oppervlak wordt onder de kap van de testopstelling gelegd. Het resultaat is een opto-elektrische kleurmeting met presentatie van het testresultaat op een PC. Speciaal ontwikkeld voor drukkerijen en textiel fabrieken.
- **Pacemakers** door Harry Kerver (Bedrijf: Vitatron)
Harry liet pacemakers zien, samen met een draagbaar computersysteem voor de contactloze programmering van de pacemakers, geschikt voor gebruik door de arts. Pacemakers worden steeds kleiner en slimmer. De nieuwe pacemakers passen zich steeds beter aan, aan de inspanning die de patiënt levert. En ze zijn steeds beter bestand tegen problemen die zouden kunnen ontstaan door de invloeden van mobiele telefoons, tolpoortjes en antiwinkeldiefstal installaties.
- **Explosiebeveiliging** door Geert Roekevisch (Bedrijf: MTL Instruments)
Geert toonde ons hoe je explosies kunt vermijden die ontstaan door vonken die optreden bij het in- en uitschakelen van elektrische stromen in een omgeving gevuld met brandbaar gas. Zonder beveiliging: bij het inschakelen van de bel schrikt een luide knal de aanwezigen steeds weer op. Met beveiliging (blusdiode): zelfs een stevige bel kan het gas niet laten ontploffen.
- **Sorteermachine voor plantenzaden** door Ben Slatius en Jacob Aukema (Bedrijf: Imecha)

Plantenzaden met een diameter van enige tienden van een millimeter worden via een triller opgevoerd naar de eigenlijke sorteermachine. De triller zorgt dat alle zaadjes op gelijke tussenafstand liggen op een transparante transportschijf. Een camera maakt een

opname die digitaal beoordeeld wordt. Op basis van de uitslag wordt een uitwerpmechanisme geactiveerd.

- **Sensorborden** door Ben Bulsink (Bedrijf: DGT projects)

Een sensorschaakbord kan automatisch de posities van schaakstukken herkennen. Het schaakbord is aan te sluiten op een PC zodat, bij wedstrijden bijvoorbeeld, de stand direct op een projectiescherm aan de aanwezigen in de zaal getoond kan worden. Ook is het spel op te slaan voor een analyse achteraf. Het begon voor DGT allemaal met een elektronisch versie van een schaakklok. Het zijn allebei voorbeelden van verrassende, onverwachte en succesvolle producten.

- **Ericsson activiteiten in Enschede** door Arie Huijgen, Jaap Bolt en Elke Vosman (Bedrijf: Ericsson Euro Lab Netherlands)

Een indruk van de activiteiten van Ericsson in Enschede, in de loop der jaren, op het gebied van draadloze telecommunicatie (o.a. DECT en UMTS).

Elke Vosman-Laarhuis

Toegang tot wetenschappelijke informatie Mogelijkheden voor alumni

Als afgestudeerde van de UT heeft u een aantal aantrekkelijke mogelijkheden voor het raadplegen van wetenschappelijke informatie. In boeken en tijdschriften, en natuurlijk ook 'online'. Wim Oosterling geeft uitleg en helpt u zoeken, ook op de faculteitsdag op 22 maart. En hij roept u op voor een virtual community. Join him!

Tijdens de negende faculteitsdag op 22 maart bieden we de mogelijkheid om zelf te zoeken in de schat aan informatie die ook voor u, als alumnus, toegankelijk is. Op elke pc in het EL/TN-gebouw, en in het bijzonder via de pc's in de EL/TN-bibliotheek is toegang tot al dat moois te krijgen. Ik zal er zijn, om in de bibliotheek tekst en uitleg te geven. Velen van u zullen zich nog het zeer moeizame en tijdrovende proces van het zoeken in de papieren versie van

de INSPEC-Abstract tijdschriften (Computer Abstracts, Physics Abstracts en Electrical and Electronics Abstracts) herinneren; in de EL-bibliotheek, in de toren van het E&F-gebouw; later in de EL/TN-bibliotheek, achter de kantine op de begane grond. Ik kan me voorstellen dat sommigen nooit daar aan toe gekomen zijn. Dat hing sterk af van het 'voorbeeldgedrag' van docenten en begeleiders.

In de meeste UT-opleidingen krijgen de studenten steeds meer onderricht in het opdoen van informatievaardigheden, vooral binnen het projectonderwijs. In een volgende Elsystem Nieuwsbrief zal ik uitgebreid vermelden wat de studenten daarbij leren. Voor wetenschappelijke onderzoekers en docenten wordt er elk halfjaar de cursus 'Methodisch informatie zoeken' gegeven; met ingang van mei aanstaande ook in het Engels, immers de meeste promovendi spreken Engels, althans.....; in elk geval zijn er weinigen die het Nederlands beheersen. En omdat tegenwoordig minder dan de helft van de promovendi Nederlander is....

De mogelijkheden voor alumni op een rijtje:

Bij de uitleenbalie van de Centrale Bibliotheek in de Vrijhof is gratis een bibliotheekpas op te halen (neem een legitimatiebewijs mee). Met deze pas kunnen alumni maximaal vijf boeken lenen uit de collecties van de UT, en ze hebben hiermee toegang mee tot alle bibliotheeklocaties (Centrale Bibliotheek en de nog bestaande drie faculteitsbibliotheken: EL/TN, CT/TO en TW; alle andere collecties zijn inmiddels gehuisvest in de Centrale Bibliotheek in de Vrijhof).

Op de Campus, of als men inbelt via de UT, heeft u toegang tot het zogenoemde 'verborgen' Internet: ruim 4.300 elektronische tijdschriften (full-text!!) en ongeveer 200 informatiebronnen (Abstract Databases, Full-text bestanden, Internetbronnen, Catalogi, Encyclopedieën en Gegevensbestanden).

De catalogus van de Universiteitsbibliotheek van de UT is overal en altijd te raadplegen:

<http://ubalpha.civ.utwente.nl/cgi-bin/wwwlibmenu>.

Bij het IBL-bureau in de Vrijhof (IBL: Interbibliotheecair Leenverkeer) kan voor 45 Euro een IBL-account aangevraagd worden. Op dat account zit een tegoed van 21 Euro om 3-maal een publicatie aan te vragen, en men kan er zoeken in Picarta (Een geïntegreerde database, bestaande uit de Nederlandse Centrale Catalogus, Online Contents en Netfirst: records met titels van boeken, tijdschriften, internetbronnen, tijdschriftartikelen, etc., etc.).

Ik ben zeer geïnteresseerd in de ervaringen die Alumni mogelijk hebben met 'Virtual Communities', zoals ze onder meer te vinden zijn op:

<http://www.ieee.org/organizations/eab/vc/>

Informeert u mij daarover; ik stel dat zeer op prijs!

Met z'n allen zouden we een 'virtual community' kunnen vormen. Ik moet nog nadenken over onze gemeenschappelijke interessegebieden, en hoe zo'n community vorm zou kunnen krijgen.

Tot ziens op 22 maart 2003!

*Wim Oosterling
informatiespecialist voor EL en TN,
tel. 053-4892079
email w.c.oosterling@utwente.nl*

Piet Bergveld verlaat UT

Afscheid van een eigenwijze Fries

Op 7 februari hing prof.dr.ir. Piet Bergveld zijn toga aan de wilgen. Na 38 jaar THT en UT, de helft van die periode als hoogleraar, vond hij het mooi geweest. Het werd een afscheid in stijl.

“Het was altijd EL, en nu neem ik afscheid van de faculteit...EWI.” Piet Bergveld kon het niet laten de nieuwe afkorting met enige veelzeggende nadruk uit te spreken. Het was het begin van zijn afscheidscollege ‘Waarom heeft men dit niet eerder bedacht?’, waarmee Bergveld de rij sprekers afsloot. Eerder al sprak Ton Mouthaan namens de afdeling Elektrotechniek, David Reinhoudt namens het instituut MESA+ en Wouter Olthuis namens Bergveld’s eigen Biosensoren-groep. Tussendoor liet diezelfde vermaarde groep, in een vermakelijk ‘ISFETtermezzo’, zien wat dat nu eigenlijk was, een ISFET. Waaraan had Bergveld nu al die jaren gewerkt? Een groot formaat sensor met versterker liet het zien, en liet het ook al snel afweten met een flinke knal.

Ton Mouthaan had enige reserves om er een standaard afscheidswoord van te maken, waarin doorgaans het personeelsdossier nog eens fijntjes wordt doorgenomen: “Piet kent mij uit de tijd dat ik zelf hier nog studeerde, ik was wel een rebelse student. Wie ben ik dan om dat dossier door te bladeren? Dat heb ik dus dicht gelaten.” Wel illustreerde Mouthaan aan de hand van een ‘badkamer-incident’ de grote inventiviteit van Bergveld. Tijdens een bezoek aan Philips hadden ze samen in een futuristische badkamer gestaan, waarin de spiegel je ’s ochtends bij het tandenpoetsen meteen voorzag van allerlei informatie. In no time kwam Bergveld met allerlei ideeën om sensoren in te bouwen in de badmat, schetste Mouthaan. “Er kon meteen een aantal voorstellen voor STW-projecten worden geschreven. Heel typerend voor Piet.”

David Reinhoudt, wetenschappelijk directeur van MESA+ en door Bergveld zelf overgehaald om die functie te gaan bekleden, vond het onder meer typerend dat de man die aan de basis van het instituut had gestaan, nooit in zijn bijzijn de ‘plus’ had uitgesproken die eraan was toegevoegd na een fusie: “Voor jou is het altijd MESA gebleven.”

Wouter Olthuis schetste de grote sluwheid – in de positieve zin- van zijn vertrekkende baas. En hij liet zien dat hij daarvan zelf ook wel iets had overgenomen. Op een gegeven moment had Bergveld laten weten dat hij zijn lidmaatschap van de FOM-werkgemeenschap Halfgeleiders nu maar eens wilde opzeggen. Er kwam niets uit, en kostte alleen maar tijd. Rond diezelfde tijd echter had diezelfde stichting FOM (Fundamenteel Onderzoek der Materie) Olthuis gebeld met het nieuws dat zij Bergveld in aanmerking wilde laten komen voor de prestigieuze Jacob Kistemaker prijs, een prijs voor zijn hele wetenschappelijke oeuvre. Olthuis wist de opzeggingsbrief te onderscheppen, het bewijs liet hij zien tijdens zijn afscheidswoord. En zo kon Bergveld in 1995 toch de prijs in ontvangst nemen.

Bergveld zelf ging niet al te veel in op zijn belangrijkste vinding, de ISFET: die kans had hij al bij twee eerdere afscheidscolleges gekregen. Wel greep hij de kans nog wat kritische kanttekeningen te plaatsen bij recente ontwikkelingen. Zo nieuw was het allemaal niet, schetste hij, die opleiding Technische Geneeskunde. Zijn baas uit de begintijd, prof. Breedveld, had het in zijn rede in 1966 al over ‘de witte ingenieur’. “Ik ben er dan ook faliekant op tegen dat ze aan afgestudeerden van die nieuwe opleiding de doctorandus titel willen geven.” Volgens Bergveld was het hoog tijd voor een ‘Breedveld School of Medical Engineering’, hij liet deze dia wat langer staan om ‘m te laten inwerken op de aanwezige bestuurders. Aan het eind van zijn college -“het tentamen is straks tijdens de receptie”- kwam de Cotton Town Jazz Band al spelend binnen. Tijdens hun entree hing Bergveld zijn toga aan een symbolische wilg, pakte zijn klarinet uit de koffer en speelde een spetterende solo mee met de dixieland band. Wat een afscheid!

Wiebe van der Veen

Waar is het paard?

Ofwel: hoe kom je via het schaakspel bij nieuwe meetsystemen uit.

Het is alweer tien jaar geleden dat ik het ondernemersleven ingestapt ben. Met een opnieuw uitgevonden elektronische schaakklok. De *Digital Game Timer* is inmiddels in het Twentse bedrijfsleven een klassieker in de portefeuille *Industrial Designs*. Met het toen opgerichte DGT Projects BV zijn we een wereldwijd bekende speler in de schaaksport geworden: de Digital Game Timer is de enige schaakklok die het predikaat "Officiële wedstrijd klok van de Wereldschaakbond" mag voeren, en de klok wordt wereldwijd gebruikt tot in de absolute top.

Een niche-markt, maar er bleek nog meer te doen. Ook een registrerend schaakbord moest opnieuw uitgevonden worden. Zo'n apparaat is handig bij schaaktoernooien: spelers spelen hun partij, en het elektronisch schaakbord publiceert elke gespeelde zet, zonder noemenswaardige vertraging, bijvoorbeeld via Internet. Sinds 1998 worden bijvoorbeeld de tweejaarlijkse Schaakolympiade en het Corus-(voorheen Hoogovens) toernooi uitgerust met onze sensorborden.

Nou blijkt dit elektronisch schaakbord nog wel een staartje te hebben. Tot onze verbazing kwamen twee Amerikaanse universiteiten naar ons toe om de binnenwerken te gebruiken bij hun onderzoek naar mens-mens en mens-machine interactie. Ons elektronisch schaakbord is namelijk het enig verkrijgbare systeem dat op een zekere oppervlakte een veelheid aan objecten kan lokaliseren, waarbij elk object een eigen identiteit heeft. En als meetsysteem heel geschikt om ingezet te worden waar de bewegingen van een populatie individuen onderzocht wordt.

De University of Colorado, Boulder USA gebruikt de technologie om verkeersstromen in een woonwijk te bestuderen, waarbij een groep van participanten hun verkeersgedrag naspeelt door een poppetje te bewegen over een kaart van de wijk (foto 1). Alle bewegingen van alle afzonderlijke poppetjes worden live geregistreerd door onze technologie.

De Northwestern University in Evanston, Illinois onderzoekt meer associatieve methoden voor het bedienen van computers. Zoals bijvoorbeeld kaartjes over een planbord geschoven kunnen worden, zou je objecten over een oppervlakte kunnen schikken om complexe planningen te maken. Zoals een schaker zijn verschillende schaakstukken inzet om de tegenspeler mat te zetten, kan een manager zijn hulpmiddelen inzetten om andersoortige doelen te bereiken. En door fysieke objecten te gebruiken en deze over een oppervlakte te schuiven kan dit op een prettige wijze aan een computer kenbaar gemaakt worden.

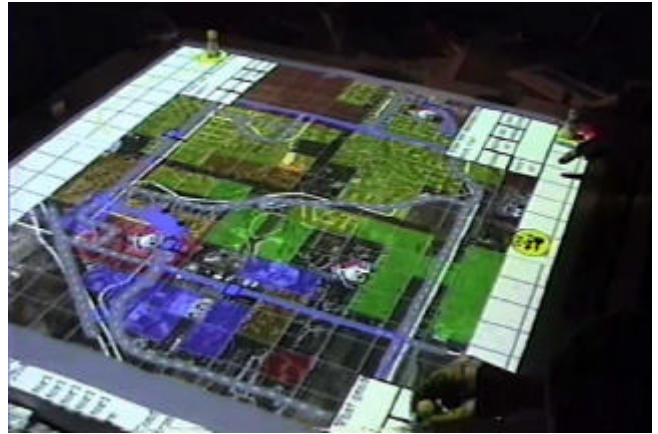

Foto 1: Interactieve studie van de verkeerssituatie in een woonwijk

Mijn vingers jeuken om onze technologie te optimaliseren voor deze klasse van toepassingen. Hiervoor moet nog veel werk verzet worden: het oplossend vermogen moet omhoog, het aantal verschillende tags moet bijna onbeperkt kunnen zijn. Er mogen geen dode zones in een werkveld zitten.

Foto 2: Mens-machine interactie: Objecten kunnen op een oppervlakte verplaatst en geregistreerd worden

Dit onderwerp en de vraagstelling heb ik afgelopen 9 November op de alumnidag van Elektrotechniek gepresenteerd. Er ontstonden verrassende discussies, en de middag was een sterke aanmoediging om verder te gaan op dit terrein.

Ik heb erg genoten van de ontmoetingen met diverse oud-bekenden en de vriendelijke sfeer waarin alles plaatsvond.

Ben Bulsink
DGT Projects BV
ben@dgtprojects.com
www.dgtprojects.com

De Beambox werd wèl een succes

Mart Diemeer promoveerde onlangs aan de EWI-faculteit op optische componenten, gemaakt van polymeren. Ze hebben superieure eigenschappen, stelt hij, maar de telecom markt heeft er op dit moment geen oren naar. Zijn proefschrift geeft ook een tijdsbeeld van twintig jaar onderzoek, schetst hij.

In het kort twintig jaar onderzoek samenvatten, daar vraag je me wat! Ik begon 23 jaar geleden bij KPN Research en mijn proefschrift bevat elementen uit die hele periode. Toen ik begon, ging in Nederland net de eerste glasvezel de grond in. We startten toen een project met Akzo Nobel en wilden planaire optische 'waveguides' gaan maken. Schakelaars en modulators, gemaakt van polymeren en geschikt voor toepassingen in complete glasvezelsystemen. We werkten met partners in Engeland en Frankrijk en ook met de Universiteit van Gent in België. Het liep erg goed, en we waren de eersten die een elektro-optische modulator konden bouwen. Akzo Nobel zag er wel brood in, en bouwde een cleanroom voor productie in Arnhem. Daar ben ik met twee collega's gaan werken. We moesten echter concluderen dat de materialen nog niet goed genoeg waren. De polymeren gingen in kwaliteit achteruit onder invloed van licht. We maakten toen de 'switch' naar electro-optische switches. Die kun je maken van polymeren die stabiel zijn. En dat is echt een commercieel succes geworden: ze zijn wereldwijd op de markt gekomen onder de naam 'Beambox'. Deze activiteit is in 1999 verkocht aan JDS Uniphase, en ik werd daar research manager, speciaal voor polymere optische componenten. Nog steeds ben ik overtuigd van de superieure eigenschappen van polymeren, maar de crisis in de telecom-industrie maakte dat de faculteit in Arnhem werd gesloten. Ik ging toen naar de Lightwave Devices-groep (LDG) bij MESA+.

Mijn proefschrift is een selectie van papers die ik door de jaren heen heb gepubliceerd. Binnen een bedrijf is het niet zo eenvoudig om artikelen te publiceren of promotie-onderzoek te doen. Ze zijn er ook niet echt in geïnteresseerd, en publiciteit moet bijna altijd een marketing-doel dienen. Verder houden bedrijven hun research-informatie behoorlijk geheim. Vaak mag publiceren helemaal niet, of alleen maar als het octrooibureau het goed vindt. Ik heb altijd goede contacten gehad met universiteiten, en met de UT in het bijzonder. Alfred Driessen van de LDG groep ken ik al sinds ik zelf studeerde. Toen ze JDS in Arnhem dicht deden, heeft Alfred me gevraagd hierheen te komen. Zo heb ik een promotie kunnen doen en voor de groep is dit ook financieel aantrekkelijk.

Binnen een universiteit heb je veel vrijheid om onderzoek te kiezen, dat hoor je vaak en dat klopt ook wel. Tegelijk is het erg moeilijk om daarvoor ergens geld los te peuten. In een onderneming is dit eenvoudiger, mits er een interessant commercieel perspectief aan de horizon gloort. Wil je aan een universiteit een project gefinancierd krijgen, dan kan het meer dan een jaar duren voordat je zekerheid hebt dat je het geld krijgt.

Als geboren onderzoeker hoop ik zeker nog een tijdje verbonden te blijven aan MESA+!

Mart Diemeer

Op glad ijs

Begeven de oude vertrouwde faculteiten EL, INF en TW zich op glad ijs, door samen te gaan in de nieuwe grote EWI-faculteit? In figuurlijke zin zal de tijd het leren, in letterlijke zin deden ze het onlangs zéker. Meer dan 100 man meldden zich bij het Enschedese kunstijbaantje, die zesde februari, voor het evenement 'EWI on ice'.

Was er in de natuurijsperiode al een groepje echte EWI-ijsliefhebbers naar de Bergvennen in Denekamp geweest, nu was de belangstelling nog groter. Veel buitenlandse promovendi ook, die nu wel eens kennis wilden maken met dit Nederlandse vertier. Een kennismaking die niet zelden onzacht verliep: ijs is glad, en vooral ook hard.... Gert-Jan Baan, hoofd Bureau Onderwijs en Onderzoekzaken van EL en zelf fanatiek schaatser, was een van de organisatoren van deze gezellige en sportieve middag. Trainers waren er voor hockeyschaatsen, lange baan- en kunstrijden, verzorging aan de kant met Berenburg, een uitstekend buffet. Kortom, als dit exemplarisch is voor de toekomstige samenwerking, dan komt het wel goed met die nieuwe faculteit!

Wiebe van der Veen

Afko's

Geen faculteit EL meer maar EWI, Geen faculteit TN meer, maar TNW.

Het is nog even wennen. Je weet dat een universiteit uitblinkt door de vele afkortingen. De UT doet daarin zeker niet onder voor de collega's. Je weet dat, en je denkt dat je ze nooit allemaal zult onthouden, maar na een tijdje doe je leuk mee. En dan is er een reorganisatie, en hoe zie je de gevolgen daarvan aan de buitenkant? Aan nieuwe afkortingen! Geen faculteit EL meer maar EWI, waarin ook TW, INF, BIT en TEL. Geen faculteit TN meer, maar TNW, waarin ook CT en BMT en straks TG. En zo verder. Je merkt dat zelfs in de 'oude' afkortingen alweer relatieve nieuwelingen zitten zoals Bedrijfsinformatietechnologie, Telematica, Biomedische Technologie en Technische Geneeskunde. En toch, als je het ELTN-gebouw in loopt, lijkt het allemaal niet zoveel anders dan anders. Het verschil tussen een EL-er en een TN-er blijf je zien, in het gebouw dat je eigenlijk nog kent als E&F-gebouw maar dat ook al niet meer zo heet. De EWI-faculteit is een organisatorische eenheid, de groepen zitten nog in de vertrouwde gebouwen. Hoewel? De TW-ers, nu ook lid van de EWI-club en dakloos geworden door de brand in november, zijn alvast ingetrokken bij Informatica. De Gedragswetenschappers uit het TWRC-gebouw wonen tegenwoordig buiten de campus, evenals straks de bestuurs- en bedrijfskundigen die een voormalig Ericsson-pand gaan betrekken. De faculteiten zijn bezig meer saamhorigheid en wij-gevoel te kweken, getuige een integratiemiddag van TNW en een schaatsmiddag bij EWI. Tegelijk is het goed

te bedenken dat je nog gewoon EL kunt studeren. En of dat nu aan een faculteit EL is, of een faculteit EWI, wie boeit dat eigenlijk?

Wiebe van der Veen

It's all about communication

Wie heeft het niet ook eens meegemaakt: je bent in het buitenland en vraagt aan iemand iets of probeert hem of haar vriendelijk ergens mee te helpen, en dan reageert die persoon op een volstrekt onverwachte wijze. Gebeurt dit door een gebrek aan talenkennis of is er nog iets anders aan de hand?

Hierover pratende tijdens de redactievergadering voor dit nummer van de Nieuwsbrief, kwamen er diverse verhalen naar boven. Zo wou Arthur in een supermarkt in Surabaya een artikel kopen. Zoals altijd betaalde hij, linkshandig als hij is, met zijn linkerhand. De caissière reageerde beledigd en weigerde om het geld te accepteren. In Indonesië is het onbeschoft om iemand iets met je linkerhand aan te reiken. Want jouw linkerhand gebruik je om jezelf schoon te maken na toiletbezoek en die is dus onrein.

In Letland willen de dames nog als Dame worden behandeld en dus moet je als Heer het rechterportier van de auto voor de Dame openen bij het in- en uitstappen. Alex vergat dat nog wel eens maar werd daar steeds ondubbelzinnig aan herinnerd: de Dame bleef gewoon in de auto zitten.

Voorals menen die veel internationale contacten hebben, kunnen met verve over dit soort situaties vertellen. Dit soort situaties kunnen tot grote misverstanden leiden, zeker als er culturele verschillen meespelen. Niet voor niets krijgen tegenwoordig de buitenlandse master studenten op de UT een cursus "intercultural encounters"!

Je hoeft helemaal niet ver van huis te gaan om dit soort situaties mee te maken.

It's all about communication. Dat is natuurlijk een uitstekende slogan voor een telefoniebedrijf zoals Ericsson waar ik werk. Het is een Zweeds bedrijf en ook daar heb ik wel eens communicatieprobleempjes met m'n Zweedse collega's. Verwarrend is dat een Zweeds 'ja', nogal eens beleefd bedoeld is als een 'Ja ik heb je uitleg begrepen' en niet zozeer als een 'Ja ik ben het met je uitleg eens.' En omdat de Zweden het bereiken van consensus erg belangrijk vinden (het Zweedse fjordenmodel?) wordt je al gauw arrogant gevonden als je het Zweedse 'Ja ik heb je uitleg begrepen' ten onrechte interpreteert als 'Ja ik ben het met je eens.'

Zeker voor degenen die een cursus aan buitenlanders moeten geven, is het goed zich steeds bewust te zijn van deze problematiek. De denkwijze van jouw toehoorders kan zo afwijken van de jouwe, dat jouw woorden en daden

totaal anders worden opgevat dan jij denkt. En zelfs dan overkomt het je nog dat je opeens het contact met de groep bent kwijtgeraakt. Je weet dat het mis is, maar hebt geen flauw idee waardoor. Kenmerkend is dan de wederzijdse verlegenheid die in dit soort situaties steeds ontstaat en die steeds samengaat met een gevoel van hulpeloosheid.

Ik vermoed dat veel lezers van deze column zelf ook wel eens een misser in de onderlinge communicatie hebben meegemaakt. Het zou aardig zijn om deze door te geven aan de redactie van de Nieuwsbrief. Ik zal ze verwerken in deze column en misschien kunnen we er wat van leren; want als je hoort hoe andere mensen in andere culturen met elkaar omgaan, kun je alleen maar concluderen dat wij Nederlanders toch wel erg vrije omgangsvormen hebben. Dat dit niet in elk land zo is, is iets om eens vaker bij stil te staan.

Elke Vosman-Laarhuis

Studentenleven

PallJs

Misschien heeft iemand 'm zien staan, het ijspaleis aan de Calslaan. Robert Klein Breteler (rechts), pas afgestudeerd in de technische natuurkunde, was de afgelopen week druk met zijn eigen PallJs. Elke nacht vernevelde hij met een tuinslag water over een tent. Die werd afgebroken toen het ijs sterk genoeg was.

Tot zondag was het PallJs versierd met lichtjes. Maar niet

voor lang, want de dooi maakte snel een eind aan Roberts creatie.

Bron: UT-Nieuws, donderdag 19 december 2002, jaargang 37, nr. 5 rubriek: Achterpagina.

Afgestudeerden

Meestal vermelden we hier de namen van diegenen die onlangs zijn afgestudeerd.

Hun werk geeft een beeld van de huidige ontwikkelingen op onze afdeling en is vaak ook voor alumni interessant. In de meeste gevallen is het afstudeerverslag publiek en kan dus opgevraagd worden bij de betreffende vakgroep.

De vorige diploma uitreiking was in februari, helaas net te laat voor de kopijsluiting van dit nummer.

In het nummer dat in mei verschijnt, zal deze lijst weer te vinden zijn.

Moeilijk

Voor de opa's en de oma's van Nederland wordt het er niet gemakkelijker op. Nooit eerder was het zo moeilijk om te ontdekken wat kleinzoons en kleindochters toch allemaal uitspoken op de hoge school.

Vroeger werden ze nog gewoon arts of meester of advocaat of verpleegster. Maar de wildgroei heeft toegeslagen. En van het nieuwerwetse BaMa-stelsel hebben opa en oma al helemaal geen kaas gegeten.

Oma: 'BaMa??'

Kleinzoon: 'La ma'.

En het wordt alleen maar erger.

'Mijn kleinzoon wordt arts', verkondigt opa (z'n leven lang lasser geweest) trots op het eerste het beste familiefeestje. 'Nietwaar Joop?'

Joop schudt het hoofd. 'Nee opa. Ik word klinisch technoloog, ofwel technische geneeskundige, ofwel medisch ingenieur, ofwel iemand die opereert op zowel het terrein van de technologie als de medische wetenschappen.'

'Jaja', wuift opa de woordenstroom weg. 'Iemand die opereert noemt deze man nog altijd een arts.'

Joop zucht vermoeid. 'Nee opa, ik heb het over het snijvlak van twee disciplines, ik ben als het ware complementair aan de gewone arts.'

Opa: 'Das een mooi vak, het snijvak.'

Kleinzoon: 'Luister nou es. Kijk, onze rector zegt dat een ziekenhuis steeds meer een medisch-technologische werkplaats wordt.'

Meteen beginnen opa's oogjes te glinsteren. Een werkplaats. Nou komen we ergens, denkt de gepensioneerde lasser.

'Dan krijg jij opa's ouwe gereedschapskist jongen.'

Bron: UT-Nieuws, donderdag 23 januari 2003, jaargang 38, nr. 3 rubriek: Achterpagina.

Colofon

Bestuur

e-mail: Elysium@el.utwente.nl

Elysium stelt zijn info op het web beschikbaar via

Teletop : <http://teletop.utwente.nl>

Kies 'Cursussen'; vervolgens inloggen met:

Username : elysium ; password : alumni

Kies daarna voor het 'vak': Elysium.

Voorzitter: Maarten Korsten

UT - EL: tel 053 4892779,

m.j.korsten@el.utwente.nl

Secretaris: Arthur Bouvy

Prive tel 0318-622436

Prive fax 0842-112834

Werk tel 0317-493 292

a.m.d.bouvy@alumnus.twente.nl

Penningmeester: Jeroen Meuleman

Mob 06-29007655

Elysium@meuleman.demon.nl

Jaarboek: Ben Slatius

Slatius@Igroup.nl.

Redactie

Alex Pelsmaeker

Alex.Pelsmaeker@tiscali.nl

Elke Vosman

e.vosman-laarhuis@zonnet.nl

Wiebe van der Veen

W.R.vanderVeen@bc.utwente.nl

Wim Oosterling

W.C.Oosterling@dinkel.utwente.nl

Arthur Bouvy

a.m.d.bouvy@alumnus.twente.nl

Alumnibureau

Petie Oldenburger (ledenadministratie)

Werk UT - tel 053 489 4077

P.G.Oldenburger@bc.utwente.nl

www.utwente.nl/alumni

Faculteit EL

Linda Jonker (bureau voorlichting)

Werk UT - tel 053 489 2745

Voorlichting@el.utwente.nl